

N^{ro} 291.

D. 6. Grudnia.

PONIEDZIAŁEK.

Rok 1824.

KURJER

Warszawski

WSPOMNIENIA.

Odzyskanie Bydgosz-
czy 1807.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

W dniach 9 i 11 m.b: to jest w przyszły *Czwartek* i *Sobotę*, odbędzie się Popis Uczniów obojej płci, z wszystkich oddziałów Nauk *Instytutu Muzyki i Deklamacji*, czyli *Konserwatorjum Muzycznego w Warszawie*, w Sali głównej w Domu Instytutowym, po *Bernardynkach* zwanym. Zacznie się popis o godzinie 10 zrana. W nijsię do Sali i na Galeryj będąc za biletami, które na obadwa dni służyć mają. Wehód na Galeryj jest przez drzwi oddzielne. — *Józef Elsner* Rektor *Konserwatorjum Muzycz.*

Nowe Obrazy (ułożone z żywych osób) przedstawione wczoraj w *Teatrze Narodow.* zadowolniły *Amatorów*, przyznano ogólnie że doskonali mistrze trudnili się ich układem, starownie wystawiono całe widowisko, szczególniej podobał się *Obraz z Tenjersa* przedstawiający *Grających w karty*, a powszechnie wzbudził oklaski i na żądanie został po dwakroć ukazany *Obraz z Kudera* przedstawiający *Wenerę* odbierającą z rąk *Wulkanu* zbroję dla *Eneasza*. Dekoracje do wszystkich obrazów są nowo malowane przez *J.P. Wolskiego*. Wielu *Amatorów* życzy, aby to widowisko zostało powtórzonem.

Ogłoszony na dziś *Koncert J.P. Romberga*, nie będzie danym; ci którzy już zapłacili za bilety *Łozowe* lub *Krzesłowe*, raczą dane pieniądze odebrać w *Hotelu Lipskim* w stancji pod *Nro 30*.

Wyszedł z druku drugi *Tom Historji Państwa Rossyjskiego* przez *M. Karamzina*, przekładu *Grzegorza Buczyńskiego*. Prenumeratorowie mogą ten *Tom* odebrać w miejscach w których prenumerowali. Na całe dzieło jeszcze przyjmuje się prenumerata w *Redakcji Kurjera Warszaw.*

w Jednem z naszych miasteczek, wzeszłym miesiącu, *Obywatel* kazał przynieść z *Apteki Witryolu* dla robienia *Szuwacu*, *Służąca* przyniosła go w kieliszku i postawiła w oknie, *Gospodarz* rozkazał aby postawiono kieliszek z *witryolem* gdzie indziej, w obawie aby *Dzieci* nienapili się i wyszedł, *Służąca* niedopełniła rozkazu *Pana*, lecz pogroziła *Dziociom* aby niekosztowały tego *śłodkiego* co jest w kieliszku, gdy i ta wyszła z *Jiby*, *Chłopczyna* 3 letni słysząc iż wymieniono *ślodycz*, będąc sam w izbie, wypił *Witryol*, w krótcie nazuwszy boleści, zaczął krzyczeć, znaleziono go prawie bez duszy, wiano mu w gębę zimnej wody, co pomnożyło boleści i stało się przyezyna krwawych wonit, iednak iest nadzieja że ten *Chłopczyna* za gorliwym staraniem miejscowego *Lekarza* nieutrazi życia.

Nowe dzieła francuzkie w *Księgarni A. Brzeziny*, *Histoire de la peinture en Italie par Lansi 4 Vol. 1824. de l'Education par M. Campan 3. Vol. 1824.* (piękna edycja z rycinami) *Mémoires de Marie Antoinette 4 Vol. par la meme—l'Heremite Rodeur 2 Vol. 1824—les Héremites en prison 2 Vol.*

Przebieżnym całokursowym publicznym Examinie, otrzymali stopień Magistra Ob: prawa JRP: Jan Komorowski, Michał Jaroszewski, Józef Kaczanowski, Jakób Peyser, Teofil Zdziarski, Wincen: Hebdà i Wojciech Miaszkowski. —

Dnia 4. b: m: wieczorem, iadący Dorozką, chcąc zapłacić za iadzę, zamiast Złotówki, dał powozicielowi *Sztukę złotej monety*, która powoziciel dostrzegł aż w domu, właściciel powozemnie dałszą wiadomość w *Druku Kurjera*.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Od Granic Tureckich.

Mieszkańcy *Stambułu* mniej mają pewnych wiadomości o działaniach wojennych z *Grekami* niż mieszkańcy iakiego bądź miasteczka w *Europie*, bo każdy co innego donosi a pism publicznych niema; z strony rządu *Tureckiego* zapewniają iż strata ze strony prawowiernych *Muszulmanów* jest niebardzo znaczna, ale temu zapewnieniu zaprzecza przybycie *Kapudana Baszy* do *Dardanellów*, tym bardziej że przybył prawie sam, bez okrętów, bez dowódców, bez oficerów! Jest on coraz słabszy i jeszcze znikim się niewidział. D. 24 m. z. rozniosła się wieść w *Stambule* że Flotta *Turecka* znacznie ucierpiała, i podobno większa połowa jej okrętów albo jest spalonych, albo uszkodzonych przez *Greków*. — O zaburzeniu w *Stambule* donoszą także i dzienniki *Paryżkie* i chociaż niezareczą za pewnośc, namieniają że *Sultan* został zrzucony z tronu, poczem spokojność przywrócona została. Też dzienniki zapewniają że z 120 okrętów z których się składała Flotta *Kapudana Baszy*, tylko 30 wróciło do *Dardanellów* a z nich prawie każdy tak jest uszkodzony, że niemoże być zdatny do walki, zdaie się przeto iż *Grecy* na morzu już są zupełnie bezpiecni od napaści *Muszulmanów*. — (Najznakomitsze domy, handlo-

we w *Londynie* odebrały od swych Korrespondentów z *Grecji* zapewnienia o zupełnem zniszczeniu floty *Tureckiej*, ciż Korrespondenci niekaż wierzyć nowinom umieszczanym w gazecie *Smirnerskiej* zwanej *Dostrzegaczem wschodnim*, Redaktorem jej jest *Francuz* który wyrzekł się wiary *Chrześcijańskiej* i stał się sroższym nieprzyjacielem *Greków* niż *Turcy*. —

Delfin zwiedził *Główny Skład Artylerji* oglądając z wielką uwagą znajdujące się tam osobliwości, szczególniej zwróciła jego uwagę zbroia którą *Rzeczpospolita Wenecka* darowała *Ludwikowi XIV.* i t. p. — O ostatnim zaburzeniu w *Lisbonie* zapewniają dzienniki *Paryżkie* iż tę wzniesioną było przez niektórych stronników *Królowej*, i wkrótce zostało usmierzonem; *Królowa Portugalska* ciągle mieszka w *Pałacu Kweluz*. — Doniesiono urzędownie do *Lisbony* że w okolicach *Piladelfji* i *Nowego Jorku* rozszerza się *żółta febra*, natychmiast w *Lisbonie* przedsięwzięto zaradze srodki aby ta klęska znowu nie dostała się do *Europy*, każdy przybywający statek musi odbywać *Kwarantanne* przez czas nieograniczony. — *Król Francuzki* tudzież *Delfin* i jego *Małżonka* d. 24 z. m. wyiechali na kilka dni do *Fontenble* (*Fontainebleau*). — *Małżonka Józefa Bonapartego*, od kilku dni znajduje się we *Francji*, i wkrótce wyiedzie do *Rzymu*. — Przybył do *Paryża* *Hiszpański Posel* *Herabia Puebla*. — w *Alzacji* władze rządowe ciągle staraia się wytepić *Lichwiarzow*, tak dalece że może ta провинcja będzie pierwszą w której nieznajdzie się żaden zdierca tego rodzaju. Każda skarga o lichwiarstwo jest przyjęta, a oskarżony ulega surowej karze, niedawno pewny *Kupiec* zapłacił 15,000 franków za lichwę a inny cokolwiek sumienniejszy, zapłacił 6,300! — Dy-

missjowany Podofficer od Abtylerji Francuz: wczasie wezbrania wody w *Lain*, mimo ciemnej nocy wskoczył wrzekę dla ratowania tonących, wyratował zanego gospodarza, ojca licznej rodziny. — Jeden z Prokuratorów *Hiszp.*: dowodząc że tak zwani *Afrancesados* są najszkodliwsi zapalęncy, radzi przeto aby podług dawnego zwyczaju uznano ich za zdrajców, i oczy im wylupiono. z *Niemiec.*

w Prowincjach *Duńskich* także rzeki nadzwyczajnie wezbrały, a przytem panowały burze i wichry, najprzerażliwsza burza powstała w nocy w dniu 14 na 15 z:m: padał razem ulewny deszcz, śnieg, grad; nazajutrz zaś rano w kilku miejscach dało się uczuć trzęsienie ziemi. — w Wielkiem Xtwie *Badeńskiem* tyle jest szkody przez wezbrania rzek wynikłej tak w dobrach rządowych iak i prywatnych, tyle mostów, fabryk, domów i t: p: zupełnie zrujnowanych, że Rząd nie jest w stanie nawet w części wynagrodzić, a Obywatele przez toż nieszczęście prawie wszyscy mniej więcej cierpiący, niemogą łożyć nowych podatków, przeto panujący Wielki Xże podał Stanom projekt zaciągnięcia pożyczki wynoszącej 700,000 zł: ren: na co stany ugodziły się jednomyślnie, i już wydano stosowne polecenie Ministrowi skarbu, aby iak najspieszniej takowe postanowienie do skutku przyprowadził. — Teraz dopiero ukończono robotę wspaniałego grobowca dla zmarłego we *Włoszech* Kancelerza *Pruskiego* Xięcia *Hardenberga*, ten grobowiec znajduje się w dobrach należących do rodziny nieboszczyka w *Nowym Hardenbergu*, gdzie zwłoki z stosowną okazałością zostały złożone. Koszt łożył przy złożeniu zwłok znajdował się Syn Kancelerza, Hrabia *Hardenberg* *Rewentlow* Królewsko *Duński* Tajny Radea i Szambelan. — D. 27 z:m: *PP.* *Leguine* i *Reffinger* szczę-

śliwie odleli kolosalny spiżowy posąg Xięcia *Blichera*, który z rozkazu Króla *Pruskiego* ma być wzniesiony. Już to trzeci pomnik jest ukończony dla tego *Pruss* Bohatyrą. Ten Posąg jest iedenaście stop wysoki. — w *Bruxelli* znajduje się teraz były Jenerał *Angielski* *Sir Robert Wilson*. — w Prowincji *Wschodniej Fryzji* tameczne liczne Jeziora od dnia 13 do 15 z:m: wezbrały nadzwyczajnie, woda rozlała na przyległe błonia i zniszczyła nietylko pola, ogrody, lecz wśie całkowicie, tak że w niektórych nawet ieden dom nie został bez uszkodzenia, najbardziej zaś przyczyniło się do zniszczenia zerwanie tam, czemu najgorliwszy ratunek niemógł przeszkodzić, szkody są znaczne, nawet niemało Ludzi postradało życie. Już wielu *Ekonomistów* doświadczyło, że *Koniom* bardziej jest użyteczny pokarm z chleba, niż z surowego zboża. Pewny *Gospodarz* w *Szlązku* podał do publicznej wiadomości że swoich 7 Koni karmił chlebem, czyli ciastem z mąki z mieszanem z kartoflami, dodając do tego nieco szezki, krał to w drobne cząstki i codziennie każdemu Koniowi dawał po 4 funty rano, w południe i wieczorem, doświadczenie przekonano że tym sposobem Koń żywiony jest nierównie zdrowszy, ma więcej siły do pracy, a przytem nierównie mniej potrzebuje czasu do zjedzenia niż iedząc zwykły obrok, co bardzo jest korzystnem w podróży, nakoniec znaczna jest korzyść w ochronie zboża, bo tylko o połowe jest koszt na takowe ciasto, niż na zwykły obrok z surowego zboża. — *Gazety Londyńskie* donoszą, że Król *Angielski* chociaż jest zdrów, iednak dotąd nie opuścił na chwile zamku *Windsor*. Były Gubernator wyspy *S. Heleny*, Pan *Hudson Lowe* wymówił się od przyjęcia Wielkorządztwa *Antygwy*, iednak niektóre dzienniki nie wierzą aby to uczynił. — Do iednego z pier-

wszystch Zegarmistrzów Londyńskich przyszedł *Majtek* przynosząc stary, ordynaryjny zegarek, żądając aby go naprawił; Zegarmistrz oświadczył że naprawa 2 razy więcej będzie kosztować niż wart zegarek, *Majtek* z zapalem rzecze iż 2 kroć więcej zapłaci niż żąda Zegarmistrz, aby tylko został naprawiony „wieleż dał za ten grat? (zapytał Zegarmistrz) „dałem dwa cięcia palaszem Żołnierzowi *Francuzkiemu* (odpowie *Majtek*) a to tak mi jest drogiem że *WPan* tego pojąć niezdolasz. — Jeszcze nie jest wiadomo czy Król *Angielski* przychyli się do podanej mu prośby przez bardzo wielu obywateli *Londynu* aby wyrok śmierci wydany na Bankiera *Fauntleroy* został ulaskawiony; teraz w nieszczęściu ten obwiniony ma tytuł przyjaciół ile niemał przez całe życie, bo wstawianie się za nim jest modą. — Chociaż spodziewano się że wkrótce dowóz *Jęczmienia* z obcych portów do *Anglii* dozwolonym będzie, lecz ogłoszono że to jeszcze nastąpić nie może z przyczyny iż ustanowiona cena targowa, jeszcze niedoszła tak wysoko aby dowóz mógł być dozwolonym. — Towarzystwo *Angielskie* wspierające *Greków*, świetne dawało biesiady, z powodu tytułu zwycięstw niedawno odniesionych przez *Greków* nad *Turkami*. — Niedawno 70 letni starzec *Tomasz Szmit* zaniósł skargę do sądu w *Hotton Garden*, że Towarzystwo czułych synów harmonji zaprzestało mu płacić wyznaczonej szczerplej pensji, która była jedynym sposobem utrzymania życia, Towarzystwo zapozwane oświadczyło, że Starzec wziął iakąś gratyfikacją od rządu, a przez to utracą prawo do względów towarzystwa, Starzec uniewinniał się dowodząc że zastąpił chorego Stróża rządowego, i za to tylko został wynagrodzony, Sad wydał wyrok iż Starzec zasługuje na względy czułych synów harmonji i powinien ciągle

pobierać przeznaczone mu wsparcie. — w *E. dynburgu* pożar zniszczył ieden z najpiękniejszy Kościołów tego miasta. — Sławny Botanik *Baron Szak* (*Schack*) umarł w *Laguairu*. — Na *Loteryj* *Wiedeńską* puszczone były dobra *Raunach*, wygrywający mógł albo objąć też dobra, albo wzięść w gotowiznie 20 tysięcy dukatów, szczęśliwy los padł na *Ner 131,254*, którego właścicielem jest ieden z *Stróżów Kamienicznych w Wiedniu*. Gdy mu doniesiono o wygranej, zamiast gotowizny wolał być dziedzicem dóbr; i natychmiast kazał upiec *Prosie* które zjadł z dobrym apetytem.

DONIESIENIA.

Summa 28,000 złp: na Dobrach za 400,000 złp: kupionych, w *Wetwie Mazowiec* leżących, hypotecznie zabezpieczona, (pod Nr 2) znadmienieniem że w *Nrze 1* niemasz długu tylko dożywotnie na summie 40,000 zeznana, jest do odstąpienia w całość lub do zaciągnięcia na nią kilka tysięcy złp pożyczki, pod korzystnymi dla wchodzącego w układ warunkami. Chęć mający zgłosi się na ulicy *Podwał* pod Nr 500 lit B. na *tem piętrze*, drzwi stancji Nr 19, każdego dnia od godziny 8 do 12 zrana.

Osoba umiejąca doskonale haftować, złotem i srebrem na wszechkilkich uniformach, tak *Wojskowych* iako i *Cywilnych* której to zdolności swojej dała już od lat kilku dowody, po znakomitych haftarniach publicznych, i prywatni z zupełną samowolnością wszystkich właścicieli takiej ma honor zawiadomić *Prześ: Publicz:* że mieszka teraz wewnątrz domu zwanego *Dizekania*, N 90 obok *Zamku*, na przeciw *Kościola Farnego*. Kto by więc zyczył sobie powierzyć jej takowej roboty, raczy się tam udać: a otrzyma bez zwłoki skutek swego żądania.

Podaje się do publi: wiadomości, iż aukcja na efekta iako to: lustro, komoda, fortepjan, zegar, stoliki itp. w *Warszawie* przy ulicy *Rynek Staro* Miasta pod N 54 w d. 7 m. i r. b. zpołudnia o godzinie 2 za gotowe pieniądze więcej daćcemu odbyta zostanie. — *A. Tryllerowicz* Komornik.

Teatr. *Jutro* Komedja *Michał i Krysiu*, *Komedjo* *Opera Szkoła Wąsów* i *Balet Wesela* *Krakowskie* w *Ojcowie*.